

Munkaterv Lovász László pályázatához

Az ELTE TTK Matematikai Intézet kinevezendő igazgatója előtt fontos feladatok állnak. Az elmúlt periódusban sok területen megtörténtek az alapvető lépések, kialakult az Intézet struktúrája, és elindult a bologna-i megállapodásoknak megfelelő képzési rendszer. Ezeknek a fontos új struktúráknak és képzési formáknak a "finomhangolása" azonban még hátra van, és változatlanul fontos az a hosszú távú feladat, hogy az ELTE-nek és ezen keresztül az egész magyar matematikusoktatásnak a színvonalát megőrizzük és folyamatosan igazítsuk az európai integrációból adódó új kihívásokhoz.

Tanulmányi ügyek. Az elmúlt években igen nagy energiát vett igénybe a bologna-i rendszerre való átállás. Előre tudtuk, hogy a keletkezett tanterveket, hálókat, stb. a tapasztalatok alapján módosítani kell majd, és később is folyamatosan hozzáilleszteni a változó körülményekhez. Az első komolyabb felülvizsgálatra a Bsc program tekintetében a következő 1-2 év során sort kell keríteni. Nem akarok elébe vágni a szükséges változtatások meghatározásának, de nyilvánvalónak látszik, hogy el kell érni a bukások számának csökkentését (különösen az alapszinten ill. az elemző szakirányon), és a hallgatók terhelésének egyenletesebb felfutását. Az erre következő revíziót a nálunk végzetek, elsősorban az elemzők elhelyezkedési tapasztalatai alapján kell majd megtenni, 3-4 év múlva.

Ezzel függ össze az is, hogy javítani kell a beiskolázási propagandánkat: szervezettebbé kell tenni az iskolák meglátogatását, jobban karban tartani a honlapunkat, új formáját találni annak, hogy nemcsak a legjobb diákokat, hanem a jó derékhadhoz tartozókat is elérjük.

A legjobb hallgatókkal való foglalkozás (pl. diákköri munka) tekintetében is van mit tenni. Meg kellene nézni, hogy melyik éveik könnyebbek, és megoldani, hogy ilyenkor a modern matematikára kitekintő, önálló kutatásra serkentő szemináriumokon vehessenek részt.

Régóta vajúdik az idegennyelvű képzés. Erre első menetben az MSc program keretében látok lehetőséget, amit a magyar nyelvű MSc programmal párhuzamosan kellene indítani. Úgy kell azonban ezt megoldani, hogy az oktatási teher ne duplázódjon meg (amire nyilván nem volna kapacitásunk). A megoldás az lehet, hogy az Msc-s kurzusok egy részét angol nyelven tartjuk, és esetleg közös kurzusokat hirdetünk a BME-vel, CEU-val, Budapest Semesters-szel. Ilyen módon egy kicsiben kezdődő, fokozatosan felfutó angol nyelvű Msc program kialakítása lehetségessé válik.

Kutatás. Az intézetben folyó kutatómunka színvonalát meg kell őrizni, ill. javítani kell. Ennek elengedhetetlen feltétele a fiatalítás, a legjobb fiatal matematikusok szemmel tartása és az egyetemi oktatásnak való megnyerése. További fontos feladat a kutatás feltételeinek megteremtése pályázatok révén, főleg olyan pályázatok támogatásával, melyek a pénzszerzés mellett színvonalas kutatómunkát is jelentenek.

Intézeti struktúra, adminisztráció, szervezés. Meg kell oldani az adminisztratív feladatok egyenletesebb elosztását, a részfeladatok jobb azonosítását. Az idegennyelvű képzés beindítása nemcsak oktatói, hanem nagyon sok szervezési feladatot is jelent, itt el kell érni, hogy az adminisztráció ebben részt tudjon venni, amihez elsősorban a nyelvtudást kell megoldani (nyelvtanfolyamok támogatásával, esetleg új alkalmazással).

Anyagi ügyek. Komoly gondot jelent a következő években a fizetős estis képzés elhalása; ennek a kieső forrásnak a pótlására még keressük az utat. Az idegennyelvű képzés segíthet, de más forrásokat is meg kell próbálni, pl. pályázati tevékenységünket fokozni. Hasznos volna ebben a tekintetben az egyes tanszékek jelentős, de gyakran eltérő irányú pályázati tapasztalatait jobban hasznosítani.

Személyi ügyek. A közeljövőben számos nyugdíjba vonulás várható, az így felszabaduló forrásokat főleg fiatalításra kellene fordítani (az indokolt előléptetések mellett). Továbbra is súlyos problémának látom, hogy sok kiemelkedő tehetség nem tekinti az egyetemi oktatást vonzó pályának, hanem a gazdasági élet területén, külföldön, kutatóintézetben keres állást. Nehéz olyan anyagi feltételeket teremteni, ami ezt megváltoztatná, de legalább az oktatási és a (főlősleges) adminisztratív terhelés tekintetében lehetne az egyetemet vonzóbbá tenni.

A két utóbbi kérdés vonatkozásában persze minden oktató esetében javítani kellene a helyzeten. Oktatási terhelésünk magasan a világ jó egyetemeinek normája fölött van; ennek orvoslását azonban csak kis lépésekkel, az oktatás racionalizálásával, a tanszékek közötti egyenlőtlenségek csökkentésével, külső oktatók fokozott bevonásával tudom elképzelni.

Továbbra is fontosnak tartom, hogy intézetünkben kiemelkedő, azt nemzetközileg is fémjelző matematikusok is tanítsanak. Ehhez vendégprofesszorok meghívását, illetve, ha megfelelő alkalom adódik, egy-egy kivételes magas szintű professzori alkalmazást látok, mint eszközt.

Budapesti, vidéki és amerikai egyetemeken tanítva, valamint az ELTE Matematikai Intézetét 2 évig vezetve sok (pozitív és negatív) tapasztalatot szereztem, amit az Intézet igazgatójaként továbbra is hasznosítani tudnék.

Budapest, 2008. április 2.

Lovász László
akadémikus, egyetemi tanár